

НАДЛЕЖНОСТ СУДА И ДОЗВОЉЕНОСТ ЗАХТЕВА ЗА ЗАШТИТУ ПРАВА НА СУЂЕЊЕ У РАЗУМНОМ РОКУ

Суд по службеној дужности води рачуна о својој апсолутној надлежности и дужан је да оцени надлежност и дозвољеност правног средства пре него што приступи мериторном одлучивању.

Из образложења:

"Решењем Вишег суда одбијен је, као неоснован, захтев предлагача којим је тражио да суд утврди да му је повређено право на суђење у разумном року у предмету Основног суда, да наложи поступајућем суду да предузме све мере ради хитног окончања поступка, као и захтев за накнаду нематеријалне штете због повреде права на суђење у разумном року у висини од 150.000,00 динара.

Одлучујући о жалби предлагача Врховни касациони суд је нашао да је жалба основана.

Предлагач је поднео 23.4.2014. године Вишем суду захтев за заштиту права на суђење у разумном року у предмету Основног суда, али је његов захтев, решењем Вишег суда, одбијен као неоснован, уз закључак суда да је првостепени суд ажурно и савесно поступао, а да је предмет трајао 4,5 године из објективних разлога, имајући у виду сложеност поступка, велики број изведених доказа, посебно вештачења основних и допунских, неопходних ради потпуног и правилног утврђивања чињеничног стања.

Право странке на подношење захтева за заштиту права на суђење у разумном року, предвиђено је Законом о изменама и допунама Закона о уређењу судова Републике Србије („Службени гласник РС“ 101/13), и то одредбом члана 2. овог Закона, којом је прописано да се после члана 8. додају и чланови 8а до 8в, који гласе „Заштита права на суђење у разумном року“. Закон ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у „Службеном гласнику РС“ а примењује се од 1.1.2014. године, осим члана 2. који се примењује по истеку шест месеци од дана ступања на снагу овог закона. Закон о изменама и допунама Закона о уређењу судова, објављен је у „Службеном гласнику РС“ 101/2013, дана 20.11.2013. године.

Имајући у виду, одредбом члана 33, утврђени почетак примене одредаба Закона о изменама и допунама Закона о уређењу судова, у делу којим је регулисано право странака за заштиту права на суђење у разумном року, као и датум подношења захтева предлагача у овој правној ствари, Врховни касациони суд налази да је Виши суд, пре оцене основаности захтева, морао ценити његову дозвољеност, што у конкретном случају није учињено".

(Сентенца из решења Врховног касационог суда Рж г 1/2014 од 09.07.2014. године утврђена на седници Одељења за заштиту права на суђење у разумном року 19.03.2015. године)